

Bekendtgørelse af lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø

Herved bekendtgøres lov nr. 166 af 14. marts 2001 om elevers og studerendes undervisningsmiljø med de ændringer, der følger af § 1 i lov nr. 311 af 4. april 2017.

Den bekendtgjorte lovttekst vedrørende overskriften til kapitel 1, kapitel 1 a, § 3, stk. 2, kapitel 4 a og kapitel 4 b træder i kraft den 1. august 2017, jf. § 3, stk. 1, i lov nr. 311 af 4. april 2017 om ændring af lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø og lov om folkeskolen (Krav om antimobbestrategi, handlingsplan ved problemer med det psykiske undervisningsmiljø, oprettelse af klageinstans, tilsyn, genindførelse af kommunalbestyrelsens behandling af skolelederens beslutninger m.v.).

Kapitel 1

Generelle rettigheder og pligter

§ 1. Elever, studerende og andre deltagere i offentlig og privat undervisning har ret til et godt undervisningsmiljø, således at undervisningen kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Undervisningsmiljøet på skoler og uddannelsesinstitutioner (uddannelsessteder) skal fremme deltagernes muligheder for udvikling og læring og omfatter derfor også uddannelsesstedets psykiske og æstetiske miljø.

Stk. 2. Den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvar for uddannelsesstedet, skal sørge for, at de krav, der er omtalt i stk. 1, bliver opfyldt.

Stk. 3. Eleverne og de studerende m.fl. skal medvirke til og samarbejde med ledelsen om at tilvejebringe og opretholde et godt undervisningsmiljø og herunder bidrage til, at de foranstaltninger, der træffes for at fremme et godt undervisningsmiljø, virker efter deres hensigt.

Stk. 4. Undtaget fra loven er undervisning, der udføres som led i uddannelse af forsvarets militære personel i forbindelse med egentlig militærtjeneste, samt undervisning, der foregår om bord på krigsskibe og troppetransportskibe. Undtaget er tillige undervisning inden for søfart og fiskeri bortset fra undervisning i forbindelse med lastning og losning af skibe, værftsarbejde om bord i skibe, og hvad der må sidestilles hermed.

Kapitel 1 a

Pligt til tiltag mod problemer med det psykiske undervisningsmiljø

§ 1 a. Reglerne i dette kapitel gælder for grundskoleundervisning og ungdomsuddannelser.

§ 1 b. Den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvar for uddannelsesstedet, fastsætter en antimobbestrategi, herunder en strategi mod digital mobning, jf. dog stk. 2. Strategien revideres efter behov.

Stk. 2. Skolebestyrelsen på folkeskoler og kommunale internationale grundskoler fastsætter en antimobbestrategi, herunder en strategi mod digital mobning, som en del af værdiregelsættet, jf. § 44, stk. 4, i folkeskoleloven og § 12, stk. 2, i lov om kommunale internationale grundskoler. Er der ikke inden skoleårets begyndelse fastsat en antimobbestrategi, skal kommunalbestyrelsen fastsætte en sådan, som gælder, indtil en antimobbestrategi bliver fastsat af skolebestyrelsen. Strategien revideres efter behov.

§ 1 c. Konstaterer uddannelsesstedets ledelse problemer med det psykiske undervisningsmiljø i form af mobning el. lign., udarbejder ledelsen en handlingsplan, hvoraf det fremgår, med hvilke foranstaltninger problemerne effektivt bringes til ophør. Tilsvarende gælder, hvis uddannelsesstedets ledelse eller en elevs forældremyndighedsindehavere anser det for nødvendigt som følge af elevens bekymrende tilstand eller adfærd, herunder sygdom og fravær, på grund af problemer med det psykiske undervisningsmiljø i form af mobning el. lign.

Stk. 2. Uddannelsesstedets ledelse skal udarbejde handlingsplanen, jf. stk. 1, senest 10 arbejdsdage efter at der er modtaget oplysning om problemerne. Fristen regnes fra det tidspunkt, hvor en medarbejder på uddannelsesstedet eller ved den kommunale forvaltning, for så vidt angår kommunale uddannelsessteder, første gang skriftligt eller mundtligt modtager oplysning om problemerne. Handlingsplanen revideres efter behov.

Stk. 3. Uddannelsesstedets ledelse gennemfører de planlagte foranstaltninger i overensstemmelse med handlingsplanen eller sørger for, at dette sker.

Stk. 4. Uanset stk. 1-3 træffer uddannelsesstedets ledelse straks de midlertidige foranstaltninger, som her og nu er nødvendige, for at der kan gribes ind over for de konstaterede problemer.

Stk. 5. Uddannelsesstedets ledelse informerer de berørte elever og for elever undergivet forældremyndighed eleverne og forældremyndighedsindehaverne om indholdet af handlingsplanen og om eventuelle midlertidige foranstaltninger.

Kapitel 2

Dansk Center for Undervisningsmiljø

§ 2. Dansk Center for Undervisningsmiljø oprettes som en statslig institution, der har til formål at medvirke til at sikre og udvikle et godt undervisningsmiljø i Danmark, herunder til at yde vejledning og rådgivning til elever og studerende samt uddannelsessteder og myndigheder i undervisningsmiljøspørgsmål.

Stk. 2. Centret samler og systematiserer viden om regler og praksis af betydning for undervisningsmiljøet og stiller den indsamlede viden til rådighed for offentligheden.

Stk. 3. Centret er forum for dialog om og udvikling af et godt undervisningsmiljø i Danmark og kan tage initiativer med hensyn til ethvert spørgsmål, som det finder af betydning for undervisningsmiljøet, og udtale sig herom over for den myndighed, hvorunder det overordnede ansvar for spørgsmålet hører. Centret kan beskæftige sig med de tilsvarende spørgsmål vedrørende sikkerhed og sundhed for børn i dagtilbud, jf. lov om social service¹⁾.

Stk. 4. Centret afgiver hvert år en beretning om sit arbejde. Beretningen skal indeholde centrets vurderinger af udviklingen inden for undervisningsmiljøområdet og om de ændringer, som det finder ønskelige. Beretningen sendes til ministrene for de undervisningsområder, der er omfattet af beretningen. Centret offentliggør samtidig beretningen.

§ 3. Dansk Center for Undervisningsmiljø ledes af en bestyrelse.

Stk. 2. Bestyrelsen består af en formand og 14 andre medlemmer, der beskikkes af undervisningsministeren på følgende måde:

- 1) Fem medlemmer, der beskikkes efter indstilling fra organisationer og foreninger, der repræsenterer børn, elever og studerende m.v.
- 2) Et medlem, der beskikkes efter indstilling fra Skole og Forældre.
- 3) Et medlem, der beskikkes efter indstilling fra Danske Underviserorganisationers Samråd.
- 4) Et medlem, der beskikkes efter indstilling fra Børnerådet.
- 5) Seks medlemmer, der beskikkes efter indstilling fra organisationer og foreninger m.v., der repræsenterer ejerne af dagtilbuddene og uddannelsesstederne.

Stk. 3. Bestyrelsen beskikkes for en toårig periode, idet formanden dog beskikkes for fire år. Genbeskikelse kan finde sted.

Stk. 4. Undervisningsministeren fastsætter centrets vedtægt. Bestyrelsen fastsætter selv sin forretningsorden.

Stk. 5. Bestyrelsen har den overordnede ledelse af centret og fastlægger centrets virksomhed.

Stk. 6. Bestyrelsen ansætter og afskediger centrets daglige leder efter undervisningsministerens godkendelse. Bestyrelsen ansætter og afskediger centrets øvrige personale. Bestyrelsen kan bemyndige lederen til at ansætte og afskedige personalet.

Kapitel 3

Deltagelse i uddannelsesstedets sikkerhedsarbejde

§ 4. Elever, studerende og andre deltagere har ret til at vælge undervisningsmiljørepræsentanter til at varetage deres interesser over for uddannelsesstedets ledelse med hensyn til opfyldelse af bestemmelserne i § 1. Uddannelsesstedets ledelse kan tillade, at elever og studerende m.fl. tillægges mere vidtgående indflydelse på undervisningsstedets undervisningsmiljø.

Stk. 2. Eleverne m.fl. kan vælge to repræsentanter til hver sikkerhedsgruppe, der er dannet på uddannelsesstedet i henhold til lov om arbejdsmiljø, og som beskæftiger sig med spørgsmål af betydning for undervisningsmiljøet.

Stk. 3. Eleverne m.fl. varetager selv valget og opstillingen af repræsentanter. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom og kan fastsætte, at undervisningsmiljørepræsentanterne kan udpeges af elevrådet eller de studerendes råd, hvor sådanne findes.

§ 5. Undervisningsmiljørepræsentanterne deltager i uddannelsesstedets sikkerheds- og sundhedsarbejde, når der behandles forhold af betydning for elever og studerendes undervisningsmiljø.

Kapitel 4

Undervisningsmiljøvurdering

§ 6. Uddannelsesstedets ledelse sørger for, at der udarbejdes en skriftlig undervisningsmiljøvurdering af sikkerheds- og sundhedsforholdene samt forholdene vedrørende det psykiske og æstetiske miljø på uddannelsesstedet.

Stk. 2. Undervisningsmiljøvurderingen skal være tilgængelig på uddannelsesstedet for elever og studerende og andre interesserede.

Stk. 3. Undervisningsmiljøvurderingen skal revideres, når der sker ændringer, der har betydning for undervisningsmiljøet, dog mindst hvert tredje år.

§ 7. Undervisningsmiljøvurderingen skal mindst indeholde følgende elementer:

- 1) Kortlægning af uddannelsesstedets fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø,
- 2) beskrivelse og vurdering af eventuelle undervisningsmiljøproblemer,
- 3) udarbejdelse af en handlingsplan, hvor det fremgår, i hvilken takt og rækkefølge de konstaterede problemer skal løses, og
- 4) forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen.

Stk. 2. Uddannelsesstedets ledelse skal inddrage undervisningsmiljørepræsentanterne i planlægningen, tilrettelæggelsen og gennemførelsen af samt opfølgningen på undervisningsmiljøvurderingen.

Kapitel 4 a

Klageadgang

§ 7 a. ²⁾ En elev kan klage over den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvar for uddannelsesstedets opgaver efter § 1 b, og over uddannelsesstedets ledelses opgaver efter § 1 c. Klagen skal være begrundet. Er eleven undergivet forældremyndighed, kan klage også indgives af forældremyndighedsindehaverne. Ved forældremyndighedsindehavernes klage inddrages eleven efter alder og modenhed.

Stk. 2. Klage efter stk. 1 indgives til uddannelsesstedet. Den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvar for uddannelsesstedet, vurderer, om der er grundlag for at give klager helt eller delvist medhold. Får klageren ikke fuldt ud medhold, sender den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvar for uddannelsesstedet, klagen og begrundelsen for afgørelsen og vurderingen videre til Dansk Center for Undervisningsmiljø.

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter regler om behandlingen af klagesager, herunder regler om tidsfrister for vurdering og videresendelse af klager.

§ 7 b. ³⁾ Dansk Center for Undervisningsmiljø's daglige leder træffer afgørelse i klagesager efter § 7 a, stk. 2. Centerets daglige leder er i behandlingen af disse klager ikke underlagt bestyrelsens instruktion.

Stk. 2. Centerets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 7 c. ⁴⁾ Dansk Center for Undervisningsmiljø kan til den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvar for uddannelsesstedet, udstede påbud om opfyldelse af en handlepligt efter § 1 b og § 1 c inden for en rimelig frist.

Stk. 2. De kommunale tilsynsmyndigheder påser efter anmodning fra centeret og efter bestemmelserne i kapitel VI og VII i lov om kommunernes styrelse, at vedkommende kommunalbestyrelse efterlever påbud udstedt efter stk. 1.

Stk. 3. Undervisningsministeren tilbageholder efter anmodning fra centeret tilskud til et selvejende uddannelsessted, som ikke har efterlevet et påbud udstedt efter stk. 1, indtil dette er efterlevet, eller lader tilskud helt bortfalde.

§ 7 d. Har undervisningsministeren bemyndiget en styrelse under Undervisningsministeriet til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren, kan ministeren fastsætte regler om fremgangsmåden ved og adgangen til at klage over afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelsen, herunder om, at afgørelsen ikke kan indbringes for ministeren.

Kapitel 4 b

Tilsyn

§ 7 e. Dansk Center for Undervisningsmiljø fører tilsyn med overholdelsen af bestemmelserne i kapitlerne 1, 1 a, 3 og 4.

Stk. 2. Centeret kan til brug for tilsynet forlange enhver oplysning, som centeret skønner nødvendig til udførelse af disse opgaver, meddelt af den myndighed, bestyrelse eller person, der har ansvar for uddannelsesstedet.

Kapitel 5

Ikrafttræden m.v.

§ 8. Loven træder i kraft den 1. august 2001.

§ 9. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Lov nr. 311 af 4. april 2017 (Krav om antimobbestrategi, handlingsplan ved problemer med det psykiske undervisningsmiljø, oprettelse af klageinstans, tilsyn, genindførelse af kommunalbestyrelsens behandling af skolelederens beslutninger m.v.)⁵⁾ indeholder følgende ikrafttrædelsesbestemmelse:

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2017.

Stk. 2. §§ 7 a-7 c i lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø som affattet ved denne lovs § 1, nr. 6, ophæves den 31. juli 2022.

Stk. 3. For uddannelsessteder omfattet af § 1 a i lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, med undtagelse af folkeskoler og kommunale internationale grundskoler skal antimobbestrategien, jf. § 1 b, stk. 1, i lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, være fastsat senest den 1. oktober 2017.

Stk. 4. § 1, nr. 3-5, får virkning fra førstkommende nybeskikkelse til bestyrelsen for Dansk Center for Undervisningsmiljø.

Undervisningsministeriet, den 5. april 2017

P.M.V.
OLE HVILSOM LARSEN
KONTORCHEF

/ Henrik Thode

- 1) Bestemmelserne om dagtilbud i lov om social service blev ophævet ved § 109 i lov nr. 501 af 6. juni 2007. Dagtilbud er i dag reguleret i lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven).
- 2) § 7 a ophæves den 31. juli 2022, jf. § 3, stk. 2, i lov nr. 311 af 4. april 2017, medmindre andet bestemmes ved lov.
- 3) § 7 b ophæves den 31. juli 2022, jf. § 3, stk. 2, i lov nr. 311 af 4. april 2017, medmindre andet bestemmes ved lov.
- 4) § 7 c ophæves den 31. juli 2022, jf. § 3, stk. 2, i lov nr. 311 af 4. april 2017, medmindre andet bestemmes ved lov.
- 5) Lovændringen vedrører overskriften til kapitel 1, kapitel 1 a, § 3, stk. 2, kapitel 4 a og kapitel 4 b.